

Аліна Коваль

*Науковий керівник – канд. іст. наук Ковальчук Т. В.,
Національний університет “Острозька академія”*

РОЗВИТОК ТРАНСКОРДОННОГО ТУРИСТИЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ ТА ПОЛЬЩІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

У статті розглядається транскордонне співробітництво України та Польщі в галузі туризму в умовах євроінтеграції. Охарактеризовано основні напрями співробітництва обох держав на транскордонній основі в межах єврорегіонів.

Ukrainian-Polish cross-bordering cooperation in tourism industry in European integration are considered in the article. The main branches of cooperation between Ukraine and Poland based on the peculiarities of transborder relations in Euro-regions are characterized.

В статье рассматривается трансграничное туристическое сотрудничество Украины и Польши в условиях евроинтеграции. Проанализировано основные направления сотрудничества государств на трансграничной основе в пределах еврорегионов.

Транскордонному співробітництву України та Польщі присвячено чимало досліджень, однак роль туризму у цій співпраці висвітлена не достатньо. При написанні статті використовувались праці І.А. Дубовича, Н.В. Василюхи, Ю.В. Мігушенка, в яких чітко визначено напрями співробітництва обох держав в туристичній сфері, основні дії, перспективи розвитку.

Мета статті полягає у з'ясуванні ролі транскордонного співробітництва, відтворенні цілісної картини транскордонної співпраці України та Польщі в туристичній сфері.

Досвід більшості європейських держав показав, що у процесі інтеграції до ЄС особливе місце займає транскордонне співробітництво (далі ТКС). Не є винятком і Україна. ТКС відіграє важливу роль для прикордонних територій України, які стали об'єктом ре-

гіональної політики ЄС, адже наша держава знаходиться у центрі європейських транспортних коридорів, що відкриває можливості для міжнародних зв'язків, активізації результативнішого залучення прикордонних регіонів України до міжрегіональної та транскордонної співпраці [6, 3]. Що ж стосується розвитку туризму, то це важливий важіль формування іміджу України на міжнародному туристичному ринку.

Так, як Польща – один із наших найближчих сусідів, стосунки з яким мають давню історичну традицію, стратегічним напрямом у зовнішній політиці України є партнерські відносини із цією державою. Враховуючи той факт, що Польща є членом ЄС, Україна вкрай зацікавлена у розвитку стратегічних відносин з даною країною. На сьогоднішні співробітництво обох держав спостерігається майже в усіх сферах економіки, у тому числі в галузі туризму.

ТКС є досить ефективним “грунтом” для співпраці у розвитку туризму між країнами, адже здійснюється обмін туристичною інформацією, співробітництво між туристичними організаціями, надання допомоги в підготовці проектів у рамках міжнародних програм [2, 163]. Варто також зазначити, що саме туризм є явищем впливу на гуманізацію суспільних відносин, взаємин між народами в контексті входження України до європейського економічного і культурного простору. Використовуючи досвід Польщі, українські прикордонні території поступово перетворюються на осередки європейського розвитку, які є прикладом реальної організації європейських прагнень України.

Українсько-польське транскордонне співробітництво в галузі туризму передбачає – територіальне стимулювання розвитку туризму, використання туристичних зв'язків для укріплення взаєморозуміння й довіри між країнами, розробку спільних стандартів і технологій обслуговування туристів, аналіз оцінки туристичних ресурсів та інфраструктури, аналіз інвестиційних пропозицій на рівні певних адміністративно-територіальних одиниць [3, 275].

Транскордонна співпраця України та Польщі в туристичній сфері здійснюється відповідно до нормативно-правової бази та міжнародних документів. Важливим міжнародним нормативно-правовим актом, що створює основу здійснення ТКС в Україні та Польщі, є Європейська (або Мадридська) рамкова конвенція про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями, прийнята 21.05.1980 р. [6, 10]. Крім того, між державами підписано цілу низку міжурядових угод, договорів, програм та стратегій, що визначають напрямки та загальні засади організації ТКС у галузі туризму.

Організаційно-правовою формою транскордонного співробітництва є єврорегіони. Практичним механізмом реалізації міжрегіональних проектів між Україною та Польщею є участь у діяльності єврорегіону “Буг” (створений у 1995 р.) та Асоціації “Карпатський євро регіон” (створений у 1993 р.) [4, 5].

Варто зазначити, що діяльність в межах єврорегіонів є досить успішною. Так, на українсько-польських прикордонних територіях функціонує 76 музеїв, з них 39 – польські, 17 театрів і 108 кінотеатрів (на українській території – 11 і 47 відповідно), 303 туристичні бюро (113 в українській частині), 5 центрів туристичної інформації (4 – в польській частині), 4 ботанічних та 1 зоологічний сади [3, 276].

Реалізуються також спільно розроблені проекти. Це і розробка міжнародних туристичних маршрутів, серед яких можна назвати “Зелене коло”, “Підземне місто”; дослідницькі проекти, завданнями яких є аналіз ресурсів та стану туристичних галузей досліджуваних областей для потреб розроблення нових туристичних об’єктів та розвитку туристичної інфраструктури (прикладом є проект “Туристичний потенціал Західної України” з 2002 р.); програми розвитку вже діючих туристичних об’єктів та прикордонних регіонів (наприклад, Стратегія туристичного розвитку м. Луцька в умовах транскордонних євро інтеграційних процесів 2009 р.) [5, 16].

Важливим промоційним заходом українсько-польського співробітництва в галузі туризму було спільне проведення Україною та Польщею фінальної частини чемпіонату з футболу Європи влітку 2012 р. Цей спортивний захід став першим кроком маркетингу українсько-польських транскордонних туристичних послуг.

Україна зацікавлена у розвитку партнерських відносин з Польщею так, як це дає можливість ознайомитись з польським досвідом євроінтеграції і зробити висновки щодо інтеграції України до ЄС. Таким чином, для України транскордонна співпраця в туристичній сфері може стати важливим елементом інтеграції до ЄС, це її попередній і доповнюючий етап на шляху вступу до організації.

Список використаних джерел та літератури:

1. Василюха Н.В. Розвиток ринку туристичних послуг у контексті транскордонного співробітництва [Текст] / Н.В. Василюха // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. – Чернівці, 2010. – Вип. 3. – С. 160-165.
2. Дубович І. А. Особливості та перспективи розвитку українсько-польського транскордонного співробітництва у галузі туризму [Текст] / І.А. Дубович // Науковий вісник УкрДЛТУ: Екологізація економіки

як інструмент сталого розвитку в умовах конкурентного середовища. – Львів : УкрДІТУ, 2005. – Вип. 15.6. – С. 274-279.

3. Мігушко Ю. В. Обґрунтування пріоритетів спільної українсько-польської стратегії транскордонного розвитку в сфері туризму [Текст] / Ю.В. Мігушко // Економічні науки. Серія “Економічна теорія та економічна історія”. Збірник наукових праць. ЛНТУ. – Луцьк, 2009. – Випуск 6 (23). – Ч. 2. – С. 1-10.

4. Мігушко Ю.В. Системно-структурні характеристики туристичного співробітництва України та Польщі в умовах євроінтеграції [Текст] / Ю.В. Мігушко // Економіка. Управління. Інновації. – Л., 2011. – № 2 (6). – С. 15-20.

5. Розвиток транскордонного співробітництва в умовах Європейської політики сусідства: метод. рек. [Текст] / авт. кол.: О. М. Овчар, В. М. Кривцова, Н. І. Кадук. – К. : НАДУ, 2010. – 40 с.

6. Polsko-Ukraińska Strategia współpracy transgranicznej na lata 2007-2015 [Zasób elektroniczny]. – Tryb dostępu <https://sites.google.com/site/ukrainianpolishcenter/strategia>. – Nazwa na ekranie.